

Informasjonsbrosjyre

Informasjon om søknad og konsekvensutredning

Grytbogen kraftverk

Tiltakshaver

Nærøy kommune

April 2014

Brosjyren

Brosjyren handler om planene for bygging av Grytbogen kraftverk. I 2012 ble det laget en melding med forslag til utredningsprogram med omtale av prosjektet og miljøinteressene i området.

Meldingen har vært på offentlig høring og NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) har fastsatt hva som skal utredes. Med utgangspunkt i utredningsprogrammet er det laget en konsekvensutredning (KU) hvor konsekvensene for naturmiljø, naturressurser og samfunn er vurdert.

Kort om søker

Tiltakshaver er Nærøy kommune. Kommunen ønsker å benytte vassdraget til kraftproduksjon av flere årsaker:

- Ta i bruk de muligheter og ressurser som er på kommunens eiendom
- Tiltaket vil være et positivt bidrag til kraftsituasjonen i området
- Langsiktige inntekter til kommunen som grunneier
- Aktivitet og ringvirkninger i anleggs- og driftsfase

Dagens situasjon i vassdraget

Prosjektområdet ligger innerst i Follafjorden, nordøst i Nærøy kommune i Nord-Trøndelag. Grytbogelva har sin opprinnelse i Erikfjellvatnet som ligger 219 meter over havet. Selve vassdraget er lite berørt av tekniske inngrep, men i Grytbogen, ved Grytbogelvas utløp, ligger det et tun med flere bygninger som er tilrettelagt for utleie. Det er også en enkel flytebrygge her. Ved Erikfjellvatnet ligger det to hytter, der den ene er eid av Nærøy kommune. På vestsiden av Grytbogelva går det en ca. 3,1 km lang traktorvei/ATV-vei mellom Grytbogen og Erikfjellvatnet. Området er i utgangspunktet veiløst, men det går en igjengrodd traktorvei mellom Grytbogen og Heimsnes.

Utbyggingsplaner

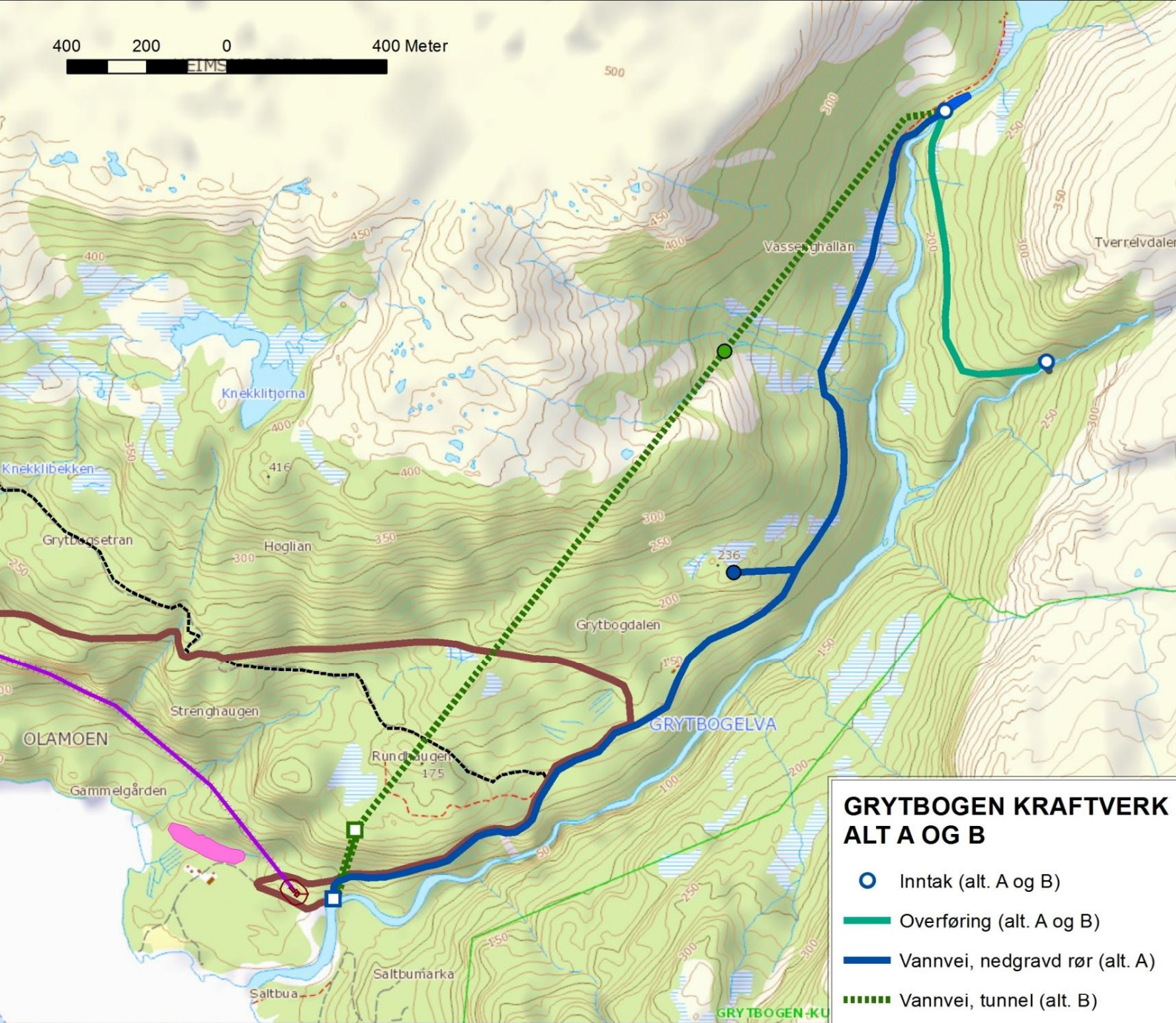
Kraftverket er planlagt som elvekraftverk uten reguleringsmagasin. Det er planlagt å benytte fall i både Grytbogelva og Tverrelva. To alternative utbyggingsløsninger er omsøkt. Kart med utbyggingsalternativene og tabell med hoveddata er vist på de neste sidene.

- **Alternativ A:** Vannvei som nedgravd rør på vestsiden av Grytbogelva. Overføring av Tverrelva til inntaket i Grytbogelva via nedgravd rør. Kraftstasjon i dagen på vestsiden av Grytbogelva.
- **Alternativ B:** Vannvei som tunnel. Overføring av Tverrelva til inntaket i Grytbogelva via nedgravd rør. Kraftstasjon i fjell på vestsiden av Grytbogelva.

Anleggsperioden vil vare i ca. 2 år.

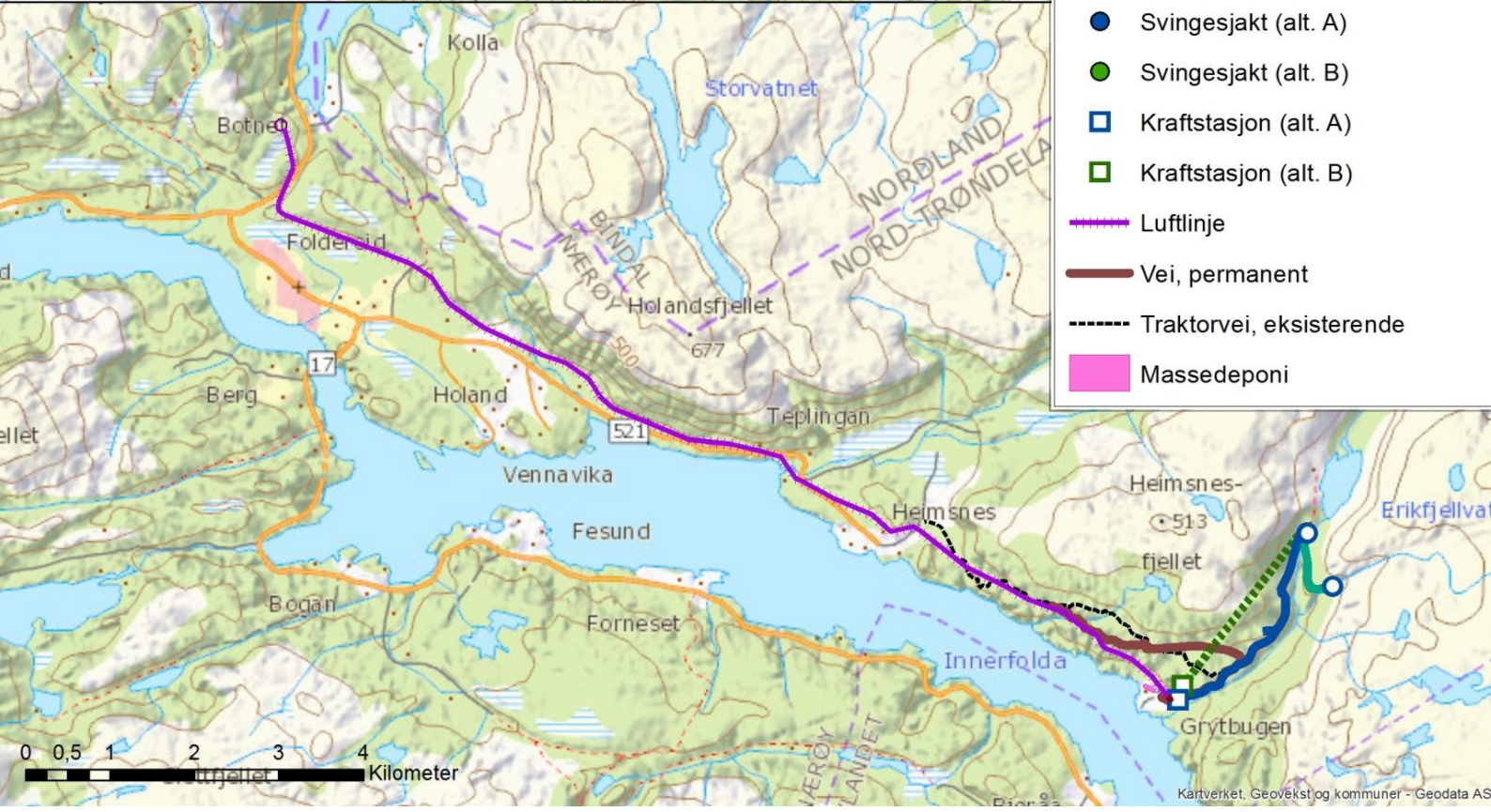

Regional plassering av tiltaket.

GRYTBOEN KRAFTVERK ALT A OG B

- Inntak (alt. A og B)
- Overføring (alt. A og B)
- Vannvei, nedgravd rør (alt. A)
- Vannvei, tunnel (alt. B)
- Svingsjakt (alt. A)
- Svingsjakt (alt. B)
- Kraftstasjon (alt. A)
- Kraftstasjon (alt. B)
- Luftlinje
- Vei, permanent
- Traktorvei, eksisterende
- Massedeponi

HOVEDDATA FOR KRAFTVERKET	Alternativ A	Alternativ B
Middelvannføring Grytbogelva (m ³ /s)	2,7	2,7
Middelvannføring Tverrelva (m ³ /s)	0,5	0,5
Hovedinntak Grytbogelva (moh)	210	210
Inntak overføring Tverrelva (moh)	230	230
Turbinsenter (moh)	18	19
Brutto fallhøyde (m)	192	191
Slukeevne i kraftverket, maks./min. (m ³ /s)	7,9/0,13	7,9/0,13
Installasjon (MW)	12,7	12,6
Produksjon, vinter (GWh)	21,1	21,1
Produksjon, sommer (GWh)	12,4	12,3
Produksjon, årlig middel (GWh)	33,5	33,4
Utbyggingskostnad (mill NOK)	203,5	210,2
Utbyggingspris (NOK/kWh)	6,1	6,3

I Grytbogelva og Tverrelva er det planlagt en minstevannføring på hhv. 0,38 m³/s og 0,07 m³/s om sommeren, og hhv. 0,05 m³/s og 0,01 m³/s om vinteren. Forslaget til minstevannføringen er det samme for begge utbyggingsalternativene.

Både alternativ A og B vil medføre behov for opprusting av eksisterende traktorvei fra Heimsnes til Grytbogen til skogsbilveistandard (grusvei med bredde på 4 m). ATV-veien på vestsiden av Grytbogelva vil bli benyttet som adkomstvei til inntak og dam i anleggsperioden. Delen av denne veien vil i den grad det er mulig bli tilbakeført til dagens standard etter anleggsperioden.

Driving av tunnel (alternativ B) vil generere ca. 128 000 m³ steinmasser. Det er planlagt å deponere disse like nord for bygningene i Grytbogen. Massedeponiet vil beslaglegge et areal på ca. 8 dekar. Det er lite trolig at alternativ A vil generere overskuddsmasser, men evt. masser vil bli deponert i samme område som for alternativ B.

Det må bygges en ca. 16 km lang 66 kV luftlinje (klargjort for 132 kV) fra kraftstasjonen til tilknytningspunkt på eksisterende 66 kV linje ved Botnet, nordvest for Foldereid. Linjetraséen er tegnet inn på oversiktskartet på forrige side.

Mer informasjon om utbyggingsplanene finnes i "Konsesjonssøknad og konsekvensutredning for Grytbogen kraftverk" som finnes på NVEs nettsider: www.nve.no/vannkraft.

Forholdet til offentlige planer

Miljødirektoratet har gitt Grytbogen kraftverk unntak fra Samlet plan for vassdrag. Det er derfor åpnet for at det kan søkes om konsesjon for kraftutbygging.

Grytbogelva er ikke vernet, og tiltaket vil ikke berøre andre verna vassdrag.

Øst for Grytbogelva ligger Grytbogen-Kubåsen naturreservat. Naturreservatet vil ikke bli berørt av utbyggingsplanene.

Størstedelen av prosjektområdet (Grytbogen og kraftlinjetraséen) har status som LNF-områder i gjeldende kommuneplan. Enkelte arealer er LNFB-områder (byggeområder). Foldereid sentrum er tegnet ut som restriksjonsområde med krav om reguleringsplan.

Konsekvenser for miljø og samfunn

I forbindelse med konsekvensutredningen er det utført feltbefaringer for å hente inn kunnskap om området. I tillegg er kunnskap hentet inn fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, fylkeskommunen, Nærøy kommune, reindriftsnæringen, offentlige databaser, litteratur m.m.

Edelløvskog ved vei mellom Heimsnes og Grytbogen

Laks og sjøørret fanget med elektrisk fiske-apparat i nedre del av Grytbogelva.

Landskap

Redusert vannføring nedstrøms inntakene, inntakskonstruksjoner, veier, kraftlinje, kraftstasjon i dagen (alternativ A), massetipp (alternativ B) er inngrep som vil påvirke landskapet i området. Midlertidige anleggsområder vil etter anleggsperioden bli mindre synlige etter hvert som vegetasjonen vokser til.

Inngrepene fører til bortfall av inngrepsfrie naturområder (INON).

Fisk og ferskvann

Fiskeundersøkelser viser at både laks og sjøørret gyter i elva. Det er lave tettheter, og det er usikkert om det er suksessfull gyting hvert år. Vannføringen på ca. 600 meter av strekningen som er tilgjengelig for de to artene vil få redusert vannføring. Minstevannføring, sammen med vann fra et relativt stort restfelt, vil sikre at fisken overlever, selv om vanddekt areal i perioder blir redusert. Tiltaket vil føre til noe redusert produksjon på elvestrekningen.

Landbasert naturmiljø

Berggrunnen i deler av prosjektområdet er næringsrik, og floraen er enkelte steder næringskrevende og artsrik. Grytbogelva renner gjennom en bekkekløft, og i nedre del er det en fossesprøytsone. Disse naturtypene regnes som verdifulle, og har ofte et stort artsmangfold av planter og lav knyttet til fuktig miljø. Dette gjelder spesielt for moser og lav. Kun én rødlistet lavart ble funnet.

Det er ventet at det fuktige lokalklimaet langs deler av elva til en viss grad blir opprettholdt også etter utbyggingen, og at naturtypene ikke vil miste sin verdi for biologisk mangfold.

Bygging av kraftverket vil medføre drenering av myrområder, noe som vil føre til at vegetasjonen vil få et større innslag av tørketolerante planter enn i dag.

Noe skog må hogges langs vannvei-, vei- og kraftlinjetrasé i forbindelse med byggingen.

Ingen kjente hekkelokaliteter for rovfugl vil bli påvirket av utbyggingen, men det er egnede hekkeområder for bl.a. kongeørn, fjellvåk og falker i området. Fossekallen kan få redusert kvalitet på reirlokaltetene som følge av redusert vannføring.

Nattfiol

Kulturminner

Området ved Innerfolda ser ut til å ha vært bosatt av en norrøn befolkning siden eldre jernalder. Gravminner, fangstanlegg, løsfunn og generelle spor etter bosetning vitner om dette. Reindriftsamer har brukt området fra gammelt av, og fangstanleggene kan være spor etter samisk aktivitet. Det er kjent at ferdssveien mellom Grytbogen og Åbygda i Bindal ble benyttet av reindriftssamer.

Friluftsliv og reiseliv

Grytbogen er veiløst og lite tilgjengelig for folk flest, så selv om landskaps- og opplevelseskvalitetene i prosjektområdet er attraktive i friluftssammenheng, brukes de lite. Grytbogen er likevel et verdifullt friluftsområde for de som bruker området. Utleiehytten og -husene brukes for det meste av elg- og småviltjegere på høsten, men også fotturister i sommersesongen.

Oppgradering av veien mellom Heimsnes og Grytbogen vil gjøre området mer tilgjengelig for flere, noe som erfaringsmessig vil oppleves som positivt for mange. Andre vil oppfatte dette som negativt.

Jord- og skogbruk

Grytbogen er et nedlagt gårdsbruk, og det har ikke vært fast bosetting på gården siden på 60-tallet. Området blir ikke brukt til beite. Det er ikke levert tømmer fra området de siste 10-15 årene. En viktig årsak til dette er at virket må transporteres over fjorden for å komme til godkjent leveringssted.

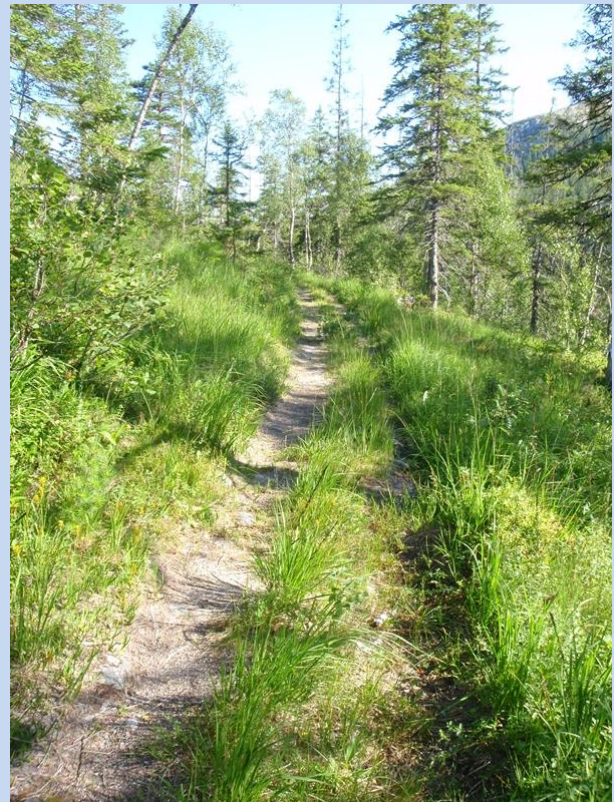
Bygging av skogsbilveg til Grytbogen vil ha stor betydning for drift av den kommunale eiendommen, spesielt pga. muligheten til å utnytte skogressursen på en rasjonell og effektiv måte.

Reindrift

Grytbogen ligger mellom sommer- og vinterbeiteområder, og er et sentralt beiteområde for reindriften gjennom året. Tidvis har området også vært benyttet som vinterbeite. Vinterbeiter er minimumsbeiter og en knapphetsfaktor for dette reinbeitedistriktet. Det går ei flyttlei øverst i Grytbogdalen som svinger inn i Tverrelvdalen. Denne leia er viktig for at

beitene i Heimsnesfjellet skal kunne utnyttes.

Tiltaket vil berøre beiter og trekkleier, og vil i så måte medføre noe negativ påvirkning på reindriften. Påvirkningen vil bli størst i anleggsfasen, siden rein ofte bli skremt av støy og menneskelig tilstedeværelse. Tiltaket vil ikke skape varige, fysiske barrierer for reindriften, og heller ikke medføre oppdeling av reinbeiteområdene.

ATV-vei mellom Grytbogen og Erikfjellvatnet.

Gårdstunet i Grytbogen.

Andre samfunnsinteresser

Kraftverket vil gi inntekter til kommunen og økt sysselsetting i anleggsperioden. Det kan gi positive ringvirkninger som for eksempel forbedring av det offentlige tjenestetilbudet i kommunen. Utbygging vil også bidra positivt til lokal og nasjonal kraftoppdekning.

Bygging av ny kraftlinje vil ikke medføre helsefare som følge av eksponering for elektromagnetiske felt.

Avbøtende tiltak

Det er ikke til å komme bort fra at en kraftverksutbygging vil gi negative konsekvenser. Med gode, gjennomtenkte tekniske løsninger og avbøtende tiltak vil en imidlertid kunne redusere de negative effektene til et akseptabelt nivå.

Når det gjelder reindriftsnæringen, legges de opp til en tett dialog i planleggings- og anleggsfasen for å kunne gjennomføre bygging av kraftverket på en måte som fører til minst mulig forstyrrelse for næringen.

Det er planlagt å slippe minstevannføring i elva, tilsvarende 5-persentilen. Dette er den vannføringen som underskrides i 5 % av tiden i løpet av en vannmålingsperiode (vanligvis 30 år). Dette vil være positivt for blant annet fiske, fuktighetskrevede planter, landskap og friluftsliv.

Dammen i Grytbogelva kan utformes med naturstein fra elva rundt betongkonstruksjonen. Dette vil være med på å gi den et mer naturlig preg som gjør at den passer bedre inn i landskapet.

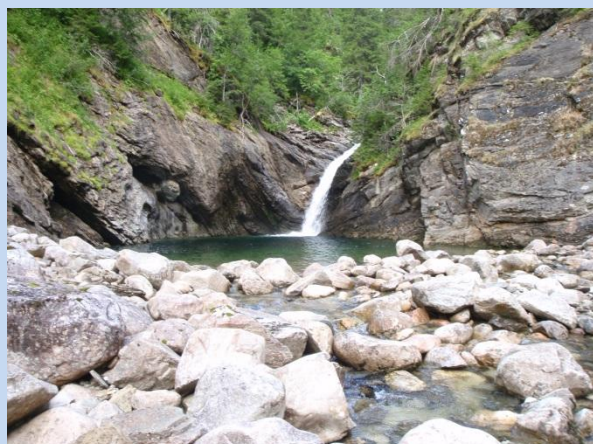
Det skal legges vekt på å lage gode planer for revegetering og utforming av permanente massedeponi og inngrepsområder. Massedeponiet skal utformes slik at det på best mulig måte glir inn i terrenget.

Grytbogdalen sett fra østsiden av dalen

Foss ved høy vannføring, ca. 7,90 m³/s)

Lav vannføring, ca. 0,22 m³/s.

Videre saksgang

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) står for behandlingen av utbyggingssaken. Behandlingen skjer i tre faser:

Fase 1 – meldingsfasen

Meldingen ble sendt på høring våren 2012. Fasen ble avsluttet ved at utredningsprogrammet ble fastsatt av Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) den 12. mars 2013.

Fase 2 – utredningsfasen

I denne fasen ble konsekvensene utredet i samsvar med det fastsatte programmet. De tekniske og økonomiske planene ble utviklet videre med utgangspunkt i meldingen, høringsuttalelser og informasjon som ble avdekket i løpet av utredningene. Fasen blir avsluttet med innsending av fagrapporter, konsesjonssøknad og tilhørende konsekvensutredning til NVE.

Fase 3 – søknadsfasen

Saken er nå i denne fasen. Konsesjonssøknaden med konsekvensutredningen er sendt til NVE som har ansvaret for den videre saksbehandlingen.

Høring:

Søknaden blir kunngjort i lokalpressen og lagt ut til offentlig ettersyn i kommunen og på Joker Foldereid. Samtidig blir den sendt på høring til sentrale, regionale og lokale forvaltningsorganer og til alle som kom med uttalelser til meldingen.

Søknaden med konsekvensutredning vil være tilgjengelig for nedlasting på www.nve.no/vannkraft i høringsperioden. Alle kan komme med uttalelse. Uttalelsen kan sendes via nettsiden www.nve.no/vannkraft, på sakens side, til nve@nve.no eller i brev til NVE – Konsesjonsavdelingen, Postboks 5091 Majorstua, 0301 OSLO. Høringsfristen er minimum tre måneder etter kunngjøringsdatoen.

Formålet med høring av søknaden er:

- å informere om planene
- å få begrunnede tilbakemeldinger på om alle vesentlige forhold er tilstrekkelig utredet jf. kravene i utredningsprogrammet
- å få begrunnede tilbakemeldinger på om tiltaket bør gjennomføres eller ikke
- å få evt. nye forslag til avbøtende tiltak

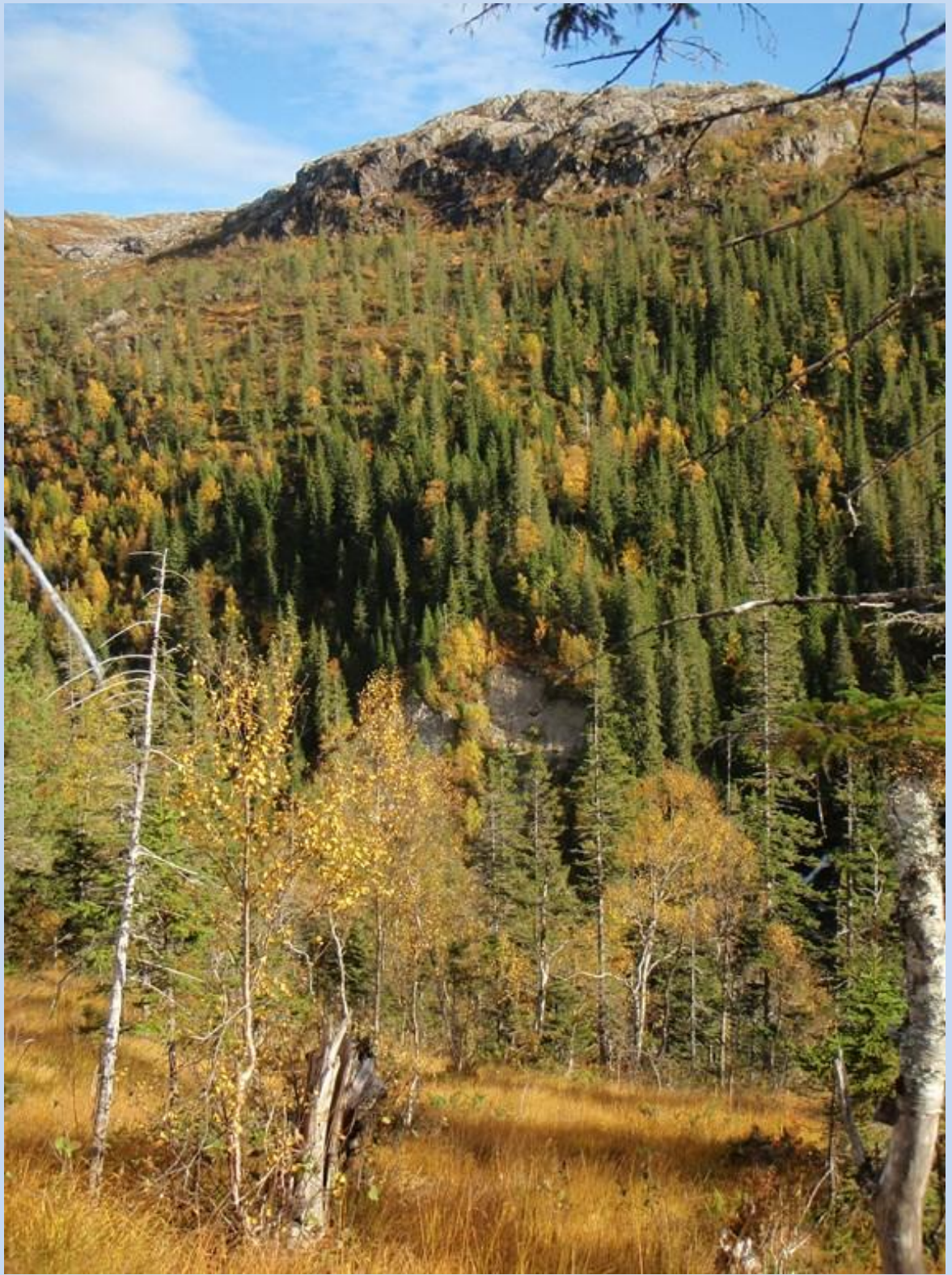
Åpent møte: I løpet av høringsperioden vil NVE arrangere et åpent folkemøte der deltakerne vil bli orientert om saksgangen og utbyggingsplanene. Tidspunkt og sted for møtet vil bli kunngjort på www.nve.no/konsesjonsnyheter og i lokalaviser.

Sluttbehandling: Etter at høringsrunden er avsluttet vil NVE arrangere en sluttbefaring og utarbeide sin innstilling i saken. Innstillingen blir sendt til Olje- og energi-departementet (OED) for sluttbehandling. Endelig avgjørelse blir tatt av Kongen i statsråd. Store eller særlig konfliktfylte saker kan bli lagt fram for Stortinget.

I en eventuell konsesjon kan OED sette vilkår for drift av kraftverket og gi pålegg om tiltak for å unngå eller redusere skader og ulemper.

Grytbogen sett fra sørsida av Innerfolda.

Spørsmål om saksbehandlingen kan rettes til:

nve@nve.no

eller i brev til

NVE – Konesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Kontaktperson: Finn Roar Halvorsrud, e-post: firh@nve.no, tlf: 22 95 98 53

Spørsmål om innholdet i søknaden konsekvensutredningen og de tekniske planene kan rettes til:

Nærøy kommune
Idrettsvegen 1
7970 Nærøy

Kontaktperson: Rådmann Arnt Wendelbo, e-post: arnt.wendelbo@naroy.kommune.no
tlf: 74 38 27 19 eller 995 14 535 (mobil)